

www.nevo.co.il

עע (ארצי) 23086-05-13 דגי תל יוסף אגודה שיתופית חקלאית בע"מ נ' אבי בן אהרון

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 23086-05-13

03 דצמבר 2013

המערערים

1. דגי תל יוסף אגודה שיתופית חקלאית בע"מ
2. קיבוץ תל יוסף אגודה שיתופית 570039990

המשיב

אבי בן אהרון

**בפני: סגן הנשיאה יגאל פליטמן, השופט אילן איטח, השופטת אביטל רימון-קפלן
נציג ציבור (עובדים) מר ראובן רבינוביץ', נציג ציבור (מעבידים) מר יצחק דויטש**

ב"כ המערערים: עו"ד עומר כהן ועו"ד נעמי אשחר

ב"כ המשיב: עו"ד יואב אבן

פסק דין

1. לפנינו ערעור לאחר מתן רשות על החלטתו של בית הדין האזורי בנצרת (הנשיאה ורד שפר; [סי"ע 9261-03-11](#)), מיום 18.4.13, בה נקבע כי בין המשיב למערערים, ביחד ולחוד, התקיימו יחסי עובד-מעביד, וזאת החל מיום 1.1.02.
2. כרקע לבחינת הערעור, יצוין כי המערערת מסי' 2 הינה אגודה שיתופית שאין מחלוקת שהיא ראויה להגדרת "קיבוץ מתחדש" על פי [תקנות האגודות השיתופיות](#) (סוגי אגודות) תשנ"ו-1995, דהיינו היא מאורגנת על יסודות של שיתוף הכלל בקניין, של עבודה עצמית וכו', בהתאם לתקנות האגודות השיתופיות (ערבות הדדית בקיבוץ מתחדש), התשס"ו-2005.
3. המשיב הינו חבר קיבוץ מאז 1985, שעבד בענף המדגה של הקיבוץ, שלימים אוגד כתאגיד נפרד של הקיבוץ (המערער 1), עד שהוחלט באסיפה הכללית של הקיבוץ לאשר הפסקת עבודתו כמנהל המדגה.

--- סוף עמוד 1 ---

4. בית הדין קמא עמד בהחלטתו על כך שההנהלה הכלכלית של הקיבוץ היא זו הבוחרת את מנהלי התאגידים וקובעת את תנאי העסקתם, וכן על טשטוש התחומים בין המערערים, בעיקרו של דבר החליט כי יש לראות במשיב כעובד

המערערים, מהטעם ש"שולם בקיבוץ "שכר" דיפרנציאלי" על פי הערכת שווי העבודה.

5. לאחר שנתנו דעתנו לכלל נסיבות המקרה, ולטיעוני הצדדים, הגענו למסקנה כי דין הערעור להתקבל. ולהלן טעמינו לכך:

א. בנסיבות המקרה שלפנינו, בדומה לנפסק בפס"ד אמיר בונה – פלסים אביזרים בע"מ בקיבוץ מרחביה (ע"ע 1501/04) (להלן: "פרשת בונה"), יש לראות ביחס כלפי המשיב את שני המערערים כישות אחת והיא למעשה הקיבוץ כאגודה שיתופית.

ב. לגבי חבר אגודה שיתופית, הכלל מקדמת דנא הוא, שחבר באגודה עובד באגודה משום שהוא חבר בה, והוא חבר משום שהוא עובד. במצב עניינים כזה, אין לראות את החבר כעובד במובן יחסי עובד-מעביד, שכן עבודתו נלווית לחברותו ואינה נפרדת ממנה.

ג. גם על פי תקנון הקיבוץ, וגם על פי התקנות הרלוונטיות לעניין הקיבוץ כקיבוץ מתחדש, קיימת חובת עבודה אינהרנטית של חבר הקיבוץ כלפי הקיבוץ בו הוא חבר.

בנסיבות האלה, למרות התאגוד הנפרד של ענף המדגה, המשיב כחבר קיבוץ היה חייב בעבודה או במסגרת האגודה השיתופית בה הוא חבר, דהיינו הקיבוץ, או בעבודה מחוץ לקיבוץ. ככל שמדובר בעבודה מחוץ לקיבוץ, אזי כלפי המעביד צד שלישי, אכן מתקיימים יחסי עובד-מעביד בין חבר הקיבוץ לבין אותו מעביד. אולם, ככל שמדובר בעבודה במסגרת העבודה השיתופית, לא מתקיימים יחסי עובד-מעביד בין חבר הקיבוץ לקיבוץ. עבודתו כאן היא מכוח חברותו בקיבוץ כאגודה שיתופית. כך נפסק בעניין בונה וכך חזרנו ופסקנו בעב"ל 441/08, המוסד – אסתר ויניאר.

ד. הפסקת עבודת המשיב במסגרת ענף המדגה, אינה יכולה להיחשב כפיטורים במקום עבודתו אצל מעביד נפרד, שהוא ענף המדגה (המערער 1). מעבר לזאת, לא ניתן לראות בקיבוץ במקרה שכזה כמעסיק של חבריו, דהיינו הוצאתו מגדרה של פקודת האגודות השיתופיות

--- סוף עמוד 2 ---

כאגודה שיתופית ביחס לחבריה – והרי זוהי משמעות קבלת הטענה לפיה קיימים יחסי עובד-מעביד במקרה שלפנינו.

ה. לא למותר לציין, כי השינוי שחל בקיבוץ והפיכתו לקיבוץ מתחדש, לא שינו גם מבחינת תקנון הקיבוץ, את היחס בינו לבין חבריו. על פי תקנון הקיבוץ אין כל כוונה של שינוי ביחסים שבין הקיבוץ והענפים לבין החברים, כתוצאה מהשינוי המבני שחל בקיבוץ כאמור, ולכן

ההתקשרות שבין המשיב לבין הקיבוץ נעשתה מתוקף היותו חבר קיבוץ, ולא עובד של הקיבוץ.

6. סוף דבר, אנו פוסקים כי לא התקיימו יחסי עובד-מעביד בין המשיב לבין המערערים, ולבית הדין לעבודה אין סמכות לדון בתביעתו במסגרת יחסי עובד-מעביד.

7. בנסיבות המקרה, הערעור מתקבל ללא צו להוצאות.

ניתן היום, ל' כסלו
תשע"ד (03 דצמבר
2013), בנוכחות
הצדדים.

אביטל רימון-קפלן,

שופטת

מר יצחק דויטש,

נציג ציבור (מעבידים)

אילן איטח,

שופט

יגאל פליטמן,

סגן נשיאה, אב"ד

מר ראובן רבינוביץ,

נציג ציבור (עובדים)

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

יגאל פליטמן 54678313-/-

--- סוף עמוד 3 ---

עע (ארצי) 13-05-23086 דגי תל יוסף אגודה שיתופית חקלאית בע"מ נ' אבי בן אהרון

www.nevo.co.il